

Część ogólna

Rozdział I

Zasady odpowiedzialności

Literatura: Andrejew I., *Zasady prawa karnego*, Warszawa 1964; Andrejew I., *Ustawowe znamiona czynu. Typizacja i kwalifikacja przestępstw*, Warszawa 1978; Bojarski M., glosa do wyroku SN z 4 lutego 2002 r., V KKN 389/01, OSP 2002, z. 12, poz. 166; Bojarski M., *Nowelizacja kodeksu wykroczeń*, Mon. Praw. 1998, nr 11; Bojarski M., *W sprawie społecznego niebezpieczeństwa wykroczeń*, ZW 1986, nr 3; Bojarski M., Sienkiewicz Z., Świda Z., Siwik Z., *Prawo o wykroczeniach*, Wrocław 1983; Bojarski M., Giezek J., Sienkiewicz Z., *Prawo karne materialne. Część ogólna i szczególna*, Warszawa 2004; Bojarski T., *Przestępstwo a wykroczenie (w:) Problemy ewolucji prawa karnego*, Lublin 1990; Bojarski T., *Polskie prawo karne. Zarys części ogólnej*, Warszawa 2006; Bryk J., Enerlich M., Kupiński R., Nowicka I., *Prawo wykroczeń*, Warszawa 1999; Buchała K., *Przypisanie zachowania popełnionego w stanie niepoczytalności (poczytalności umniejszonej) spowodowanej odurzeniem się lub silnym afektem*, SP 1998, nr 1–2; Buchała K., Zoll A., *Polskie prawo karne materialne*, Warszawa 1994; Buchała K., Zoll A., *Kodeks karny. Komentarz. Część ogólna*, Kraków 1998; Cieślak M., *Pojęcie czynu na tle przesłanek odpowiedzialności karnej w obowiązującym prawie polskim*, Zeszyty Naukowe Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego 1987, nr 15; Cieślak M., *Polskie prawo karne w zarysie*, Warszawa 1990; Cieślak M., Spett K., Szymusik A., Wolter W., *Psychiatria w procesie karnym*, Warszawa 1991; Ćwiąkański Z., Zoll A., *Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego z zakresu prawa karnego materialnego za II półrocze 1985 r.*, NP 1987, nr 2; Daszkiewicz K., *Przestępstwo z premedytacją*, Warszawa 1968; Daszkiewicz K., *Przestępstwa z afektu w polskim prawie karnym*, Warszawa 1982; Daszkiewicz K., *Poczytalność zmniejszona – kontrowersje i postulaty (w:) R. Rutkowski, Z. Majchrzyk (red.), Materiały VII Krajowej Konferencji Sekcji*

Psychiatrii Sądowej PTP pt. „Teoria i praktyka oceny poczytalności”, Cedzyna 9–11.06.1988, Warszawa 1988; Dębski R., *Pozaustawowe znamiona przestępstwa*, Łódź 1995; Frankowski S., *Przestępstwa kierunkowe w teorii i praktyce*, Warszawa 1970; Gajdus D., *Czynny żal w prawie karnym*, Toruń 1984; Gardocki L., *Zagadnienia internacjonalizacji odpowiedzialności karnej za przestępstwa popełnione za granicą*, Warszawa 1979; Gardocki L., *Zasady obowiązywania ustawy*, Palestra 1996, z. 3–4; Gierowski J.K., *Niepoczytalność i poczytalność zmniejszona w świetle współczesnej psychologii* (w:) R. Rutkowski, Z. Majchrzyk (red.), *Materiały VII Krajowej Konferencji Sekcji Psychiatrii Sądowej PTP pt. „Teoria i praktyka oceny poczytalności”*, Cedzyna 9–11.06.1988, Warszawa 1988; Gierowski J.K., *Rola biegłego psychologa w opiniowaniu o poczytalności – problemy diagnostyczne i kompetencyjne* (w:) J.K. Gierowski, A. Szymusik, *Postępowanie karne i cywilne wobec osób zaburzonych psychicznie*, Kraków 1996; Giezek J., *Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz*, Kolonia Ltd 2000; Gostyński Z., *Prawo wykroczeń w zarysie*, Katowice 1987; Góral R., *Kodeks karny. Praktyczny komentarz z orzecznictwem*, Warszawa 2005; Górecki P., *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich — po nowelizacji*, Prok. i Pr. 2001, nr 5; Gromek K., *Komentarz do ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich*, Warszawa 2001; Grudziński W., *Z problematyki złego zamiaru ogólnego przy przestępstwach uszkodzenia ciała*, Palestra 1963, z. 10; Gubiński A., *Prawo karno-administracyjne*, Warszawa 1972; Gubiński A., *Wielość czynów a jedność wykroczenia*, ZW 1977, nr 2; Gubiński A., *Część ogólna prawa wykroczeń. Założenia i propozycje*, ZW 1990, nr 2–3; Gubiński A., *Prawo wykroczeń*, Warszawa 1995; Gubiński A., *W kwestii ustawy względniejszej dla sprawcy*, ZW 1973, nr 1; Grzegorzczak T., Gubiński A., *Prawo wykroczeń*, Warszawa 1989; Grzegorzczak T., *Nowela do prawa wykroczeń. Komentarz*, Kraków 1999; Grzegorzczak T., Olszewski M., *Prawo o wykroczeniach*, Łódź 1987; Guś J., Sykuna S., *Usprawiedliwiona nieświadomość zagrożenia karą jako okoliczność wyłączająca odpowiedzialność za wykroczenie*, PS 2005, nr 5; Kaczmarek T., *Psychologiczne i ustawowe kryteria odróżniania nieletnich od dorosłych w polskim prawie karnym*, NP 1990, nr 1–3; Kaczmarek T., *Spory wokół charakteru odpowiedzialności karnej sprawców przestępstw popełnionych w warunkach zawinionej niepoczytalności*, PiP 2004, z. 1; Kaczmarek T., Giezek J., *O subiektywnym przypisaniu nieświadomego przestępstwa nieumyślnego* (w:) T. Kaczmarek (red.), *Teoretyczne problemy odpowiedzialności karnej w polskim oraz niemieckim prawie karnym. Materiały polsko-niemieckiego sympozjum prawa karnego*, Karpacz, maj 1990, Wrocław 1990; Kardas P., *Teoretyczne podstawy odpowiedzialności karnej za przestępne współdziałanie*, Kraków 2001; Kardas P., *Regulacja współdziałania przestępnego jako podstawa*

zwalczania przestępczości zorganizowanej, Prok. i Pr. 2002, nr 10; Kubicki L., *Przestępstwa popełnione przez zaniechanie*, Warszawa 1975; Leszczyński J., *Niepoczytalność sprawców przestępstw oraz czynów zabronionych i jej kryminologiczne konsekwencje*, Prz. Pol. 1995, nr 1; Lubelski M., Stanik J.M., Marek A., *Zbieg przestępstw i wykroczeń*, NP 1970, nr 9; Lachowski J., *Stan wyższej konieczności w prawie karnym*, Warszawa 2005; Malinowski A., *Podstawowe zagadnienia w orzecznictwie sądowo-psychiatrycznym*, Warszawa 1961; Marek A., *Polskie prawo wykroczeń*, Warszawa 1987; Marek A., *Materialna definicja wykroczenia*, ZN UMK, Prawo X, Toruń 1971; Mąciór W., *Zbieg przepisów jako problem logiczny i prawny*, PiP 1975, z. 1; Mąciór W., *Postacie zjawiskowe przestępstwa w ujęciu kodeksu karnego PRL z 1969 r.*, PiP 1971, z. 11; Marek A., *Obrona konieczna w prawie karnym. Teoria i orzecznictwo*, Warszawa 2008; Niezgoda Z., *Prawo wykroczeń*, Przemysł 2001; Olszewski M., *Jednoczynowy zbieg przestępstwa i wykroczenia*, NP 1972, nr 4; Paprzycki L.K., Błachnio-Paprzych A., Paprzycki R., *Opiniowanie psychiatryczne i psychologiczne w procesie karnym*, Kraków 2002; Pastwa-Wojciechowska B., *Naruszanie norm prawnych w psychopatii. Analiza kryminologiczno-psychologiczna*, Gdańsk 2004; Pietrzyk A., *Psychologiczne kryteria niepoczytalności i poczytalności zmniejszonej – refleksje biegłego psychologa dla prawników*, Palestra 1993, z. 12; Pionkowski J., *Poczytalność zmniejszona*, Zdrowie Psychiczne 1970, nr 3–4; Pohl Ł., *Formy stadialne czynu zabronionego w odniesieniu do podżegania i pomocnictwa według kodeksu karnego z 1997 r.*, RPEiS 2001, z. 1–2; Popławski H., *Problem granic przestępstwa i wykroczenia*, NP 1973, nr 9; Popławski H., *Zarys prawa o wykroczeniach*, Gdańsk 1974; Radecki W., *Normatywne ujęcie wykroczenia*, Prok. i Pr. 2003, nr 2; Ratajczak A., *Materialnoprawne problemy ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich*, PiP 1983, z. 2; Rosenhan D.L., Seligman M.E.P., *Psychopatologia*, Warszawa 1994, t. 2; Roxin C., *Problematyka obiektywnego przypisania (w:) T. Kaczmarek (red.), Teoretyczne problemy odpowiedzialności karnej w polskim oraz niemieckim prawie karnym. Materiały polsko-niemieckiego sympozjum prawa karnego*, Karpacz, maj 1990, Wrocław 1990; Rutkowski R., *Kontrowersje w sprawie odpowiedzialności karnej osób z zaburzeniami psychicznymi (w:) R. Rutkowski, Z. Majchrzyk (red.), Materiały VII Krajowej Konferencji Sekcji Psychiatrii Sądowej PTP pt. „Teoria i praktyka oceny poczytalności”*, Cedzyna 9–11.06.1988, Warszawa 1988; Skupiński J., *Model polskiego prawa o wykroczeniach*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1974; Spotowski A., *Funkcja niebezpieczeństwa w prawie karnym*, Warszawa 1990; Szymusik A., *Dyskusyjne problemy orzecznictwa psychiatryczno-psychologicznego w stanach afektywnych. Materiały IX Krajowej Konferencji Sekcji Psychiatrii PTP pt. „Stany afektywne*